

Julkiset ja yksityiset kyydit samalle tarjottimelle (ALPIO, Alueellisten Liikkumisen Palveluiden Integroitu Operointi)

Aika: 28.11.2018 Klo 12.30–15.00

Paikka: Itämerentorni, Itämerentori 2, Ruoholahti, Helsinki

Tallenne: <https://www.kunta.tv/suorat-lahetykset/muut-live/julkiset-ja-yksityiset-kyydit-28-11-2018/>

Esitykset: <https://www.sitra.fi/tapahtumat/julkiset-ja-yksityiset-kyydit-samalle-tarjottimelle/>

Ohjelma

Tilaisuuden avaus, Jenni Eckhardt, VTT

Liikennepalvelulain vaikutusarviointi, Hanna Strömmer, Trafi

Julkiset ja yksityiset kyydit samalle tarjottimelle, Heikki Sorasahi, Sitra

Pilottialueiden esittely, Etelä-Savo: Marko Tanttu, Etelä-Savon liitto; Pirkanmaa: Katja Suvanen, Tuomi Logistiikka; Itä-Uusimaa: Tiina Whiley, Posintra

Kyytien digitaalinen alusta, Pekka Möttö, Kyyti Group; Jaakko Rintamäki, Sitowise; Peitsa Turvanen, Vinka; Juha Laakso, Infotripla; Johanna Taskinen, Kyyti Group.

Pilottien vaikutusarviointi, Jenni Eckhardt, VTT

Tällaista keskustelua ohjelma herätti (löytyy myös tallenteista)

- Kommentti: Lisäyksenä tavoitteisiin eri kohderyhmien osalta olisi syytä lisätä julkiselle sektorille, että ylipäättään olisi liikkumisen palveluita haja-asutusalueilla. Nykymenolla on uhkana, että haja-asutusalueilla jäljelle jäävät vain VPL-, SHL-, koulu- ja Kela -kyydit.
- Kommentti: kansainvälisessä hankkeessa (mukana Suomi, Saksa Viro, Latvia, Puola) on myös haettu ratkaisuja maaseudun liikkumisen ongelmiin.
- Etelä-Savon kyytien yhdistelyaste? Nyt on 1-2 prosentin luokkaa, pyritään nostamaan pilotin aikana 10-15 prosenttiin.
- Keskustelua kutsuohjautuvasta liikenteestä
 - HSL:n Kutsu Plus -kokeilusta: Oli menestys, paitsi kustannusten osalta. Kustannuksia on mahdollista leikata kaluston osalta sekä parantamalla yhdistelyastetta ja pienentämällä vapautta esimerkiksi määrittelemällä aikaikkunoita.

- ALPIO-kokeilujen kutsuliikenteestä ja kalustosta: Pyritään käyttämään olemassa olevaa kalustoa ja sen hukkakapasiteettia. Kaluston myös pitäisi joustaa, eli esimerkiksi käytetään pikkubussia tai taksia tarpeen mukaan.
- Miten on huomioitu, kun liikennepalvelulain myötä ei enää koontitietokantaa, jossa olisi kaikki tiedot? Julkisen liikenteen tietojen ongelma on yleisesti tunnistettu. Kokeilujen osalta hyvä tilanne, kun pilottialueiden joukkoliikenteen toimivaltaisten viranomaisten tiedot löytyvät Digitransitista. Jonkun verran puutteita on esim. Itä-Uudellamaalla missä joukkoliikenne ohjautuu paljon markkinaehtoisesti, jolloin tietokanta ei ole niin hyvällä tasolla.
- Miten ulkopaikkakuntalaiset löytävät pysäkit? Tulee karttapohjainen sovellus, joka näyttää sijainnin.
- Miten tunnistaa oman kyytinsä, kun siirtyy uuteen ajoneuvoon? Käyttäjälle annetaan tietoon rekisterinumero ja kulkuvälineessä on toivottavasti alueen palvelun valitsema logo/tunnus näkyvillä.
- Mitä Kyyti-sovellus maksaa, jos kunta haluaa saada sen käyttöönsä? Selviää myöhemmin, palvelu on saatavilla kyllä. White label -ratkaisut myös mahdollisia.
- Pystyykö maksamaan pelkästään kortilla? Maksumenetelmät Debit- ja Cedrit kortit, ApplePay ja GooglePay tulossa. Lisäilläään sitä mukaan, kun on kysyntää. Palvelulinjan voi tilata myös puhelimella joissakin piloteista. Siinä tapauksessa kyyti maksetaan autossa.
- Miten on ajateltu arvon määrittävän etukoodin/palvelusetelin osalta? Se määrittyy sen mukaan kuka etua haluaa tarjota. On puhuttu paikallisen kauppaliikkeen kanssa, josko he lähtisivät sponsoroimaan. Se on ihan sen päätettävissä kuka etua haluaa tarjota ja sen voi tarjota kunnan tarjoamaan palvelulinjaan, kuten Moppe-liikenteeseen, mutta myös ihan markkinaehtoiseen liikenteeseenkin.
- Minkälainen tilanne on Suomessa rajapintojen ja datan avaamisen suhteen? Dataa on paljon ja sitä on hajallaan, mutta jonkinasteinen paine on avata sitä. Mitä ajantasaisempaa data on, sitä enemmän siitä on hyötyä. Suurilla kaupungeilla on hyvin saatavilla ja avoimena. Reittipohjaiset palveluliikenteet (koulukuljetukset), jotka eivät ole vielä järjestelmissä, edellyttävät työtä. Ei ole ollut ylitsepääsemättömiä esteitä integroimisessa. Open Arctic Maas-hankkeessa tullaan ratkaisemaan, miten pystytään helposti digitoida Pohjois-Suomen tietoja.
- Miten kulurakenne lasketaan? Vinkan järjestelmä tuottaa datan laskennan pohjalle (kuka on ollut kyydissä, ajetut reitit ja matkojen pituudet). Palvelua tuottavat Kyyti ja Sitowise hoitavat varsinaisesti tämän puolen, ja jokaiselle asiakkaalle on mahdollista määrittää oma maksajansa ja matkan hinta lasketaan asiakaskohtaisesti erikseen.
- Miten itsemaksavan asiakkaan voi liittää VPL-asiakkaan kyytiin? Määritellään säännöt, miten voidaan liittyä kuljetukseen. Itsemaksavalle asiakkaalle määritellään aikajoustot ja hinnat. Asiakas näkee saatavilla olevien kyydit vaihtoehtoina omalle kyytivalinnalleen.
- Miten ihmisoikeuskysymys hoidetaan VPL-asiakkaiden osalta? Eri asiakasryhmille ei luovuteta asiakastietoja. Ei sinänsä poikkea nykyisestä kaupunkiliikenteessä, jolloin ei muutenkaan ole oletuksena, että kyyti on yksityiskytti. On tiettyjä asiakasprofieileja, joille ei kyytienjakamista tehdä. Julkisen sektorin hallinnassa mitä yhdistellään.
- Alustan suorituskyky: miten skaalautuu, miten nopeasti saan reitin kyydille? Alusta on skaalautuva ja vastaukset hakuihin saa muutamassa sekunnissa. Pystytään tarjota laajempia ratkaisuja ovelta ovelle.
- Keskustelua liikkumispalveluiden rajapinnoista:

- Liikennepalvelulaki velvoittaa avaamaan rajapintoja, mutta toisaalta laki on aika löyhä sen suhteen minkä näköisiä rajapintojen pitää olla. NAP:sta (finap.fi) katsottavissa minkälaista tietoa rajapinnoista tulee ulos.
- Vaikka lainsäädäntö kunnossa, rajapintojen avaaminen on mahdotonta pienille yrittäjille? Pyritään siihen, että pienten alueellisten yrittäjien on helppo liittyä jatkossa ja tuoda oma palvelunsa digitaaliseen maailmaan. Suomalainen kenttä on usein mies ja auto, jolloin on hankala päästä markkinoille mukaan ilman alustoja, joihin liittyä.
- Tutkitaanko vaikuttavuutta (esim. yhdistelyaste, kustannukset, palvelutaso)? Mittaristo sisältää mittareita yhdistelyasteeseen liittyen. Kustannusten osalta riippuu datan saatavuudesta. Haastatteluissa selvitetään koettua palvelutasoa.

Lisätietoja:

- Jenni Eckhardt, VTT, p. 040 750 5615, jenni.eckhardt@vtt.fi
- Heikki Sorasahi, Sitra, p. 040 572 9512, hso@sitra.fi
- Hankesivu ja uutinen: [Julkiset ja yksityiset liikkumispalvelut samalle tarjottimelle; Kolmen alueen uudet liikkumiskokeilut valjastavat julkiset kyydit tehokkaampaan käyttöön](#)